

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
FINANSŲ RINKOS	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: doc. dr. G. Keliuotytė-Staniulėnienė	Ekonomikos ir verslo administravimo fakultetas Finansų katedra Saulėtekio al. 9, II rūmai, Vilnius

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Bakalauro (pirmoji) pakopa	Privalomasis/ Pasirenkamasis

Įgyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
Nuotolinė		Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Ekonomikos teorija	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis Kreditais	Visas studento darbo Krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5 kreditai	130 val.	48 val.	82 val.

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos
Dalyko tikslas – siekiama, kad studentai įgytų teorinių žinių apie finansinių priemonių ir jų rinkų vaidmenį rizikos valdymo ir grąžos modifikavimo procesuose, skirtingų finansinių priemonių rūšių reikšmę ir charakteristikas, inovatyvių technologijų pasireiškimo ir pritaikymo finansų rinkose galimybes, kartu ir praktinių įgūdžių, būtinų investavimo ir rizikos valdymo strategijų analizei ir vertinimui globalios ekonomikos sąlygomis.

Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
------------------------------------	-----------------	-------------------

Suvokti finansų sistemos struktūrą bei finansinio stabilumo svarbą ir finansinių krizių atsiradimo mechanizmą	Paskaitos, savarankiškas papildomos medžiagos studijavimas, diskusijos	Testas (klausimai iš paskaitų ir papildomos medžiagos), per seminarus demonstruojamų žinių ir aktyvumo vertinimas
Suprasti finansų rinkų struktūrą, funkcijas, ypatumus bei naudojamas finansines priemones	Paskaitos, savarankiškas papildomos medžiagos studijavimas, diskusijos	Testas (klausimai iš paskaitų ir papildomos medžiagos), per seminarus demonstruojamų žinių bei aktyvumo vertinimas
Mokėti apskaičiuoti pagrindinius finansinių priemonių rodiklius, savarankiškai, kūrybingai ir kvalifikuotai panaudoti juos atliekant finansų rinkų tyrimus	Paskaitos, uždavinių sprendimas, diskusijos	Testas (klausimai iš paskaitų ir papildomos medžiagos, uždavinių sprendimas), per seminarus demonstruojamų žinių ir aktyvumo vertinimas
Suvokti finansinių technologijų pasireiškimo finansų rinkose galimybes, finansinių technologijų raidą, duodamą naudą ir keliamas rizikas	Paskaitos, diskusijos, kviestinių svečių paskaitos	Testas (klausimai iš paskaitų medžiagos), per seminarus demonstruojamų žinių bei aktyvumo vertinimas

Temos	Kontaktinio darbo valandos						Savarankiškų studijų laikas ir užduotys		
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Finansų rinkų esmė, jų vieta finansų sistemoje ir reikšmė palaikant finansinį stabilumą. Finansų rinkų vieta ekonomikoje, jų funkcijos ir tipai. Arbitražas ir spekuliacija finansų rinkose. Finansų rinkų globalizacija. Finansinio stabilumo samprata, veiksniai ir rizikos. Finansų krizių priežastys ir pasekmės, jų skirtumai išsivysčiusiose ir augančios ekonomikos šalyse. Finansų rinkų efektyvumas ir anomalijų pasireiškimo pavyzdžiai (kalendorinės, dydžio ir įvykių anomalijos). Pagrindiniai finansų rinkų sandoriai (pirkimas (<i>long purchase</i>), skolintų vertybinių popierių pardavimas (<i>short selling</i>), maržinė prekyba).	6		1				7	12	Individuali užduotis VMA
2. Palūkanų normos ir jų rizika. Palūkanų normų lygis ir veiksniai. Realioji ir nominalioji palūkanų norma. Rinkos pusiausvyros palūkanų norma. Skolinamųjų lėšų pasiūla ir paklausa, jų veiksniai. Palūkanų normų struktūra. Pajamingumo kreivės. Racionalių lūkesčių, likvidumo preferencijų, rinkos segmentavimo teorijos. Laikotarpio struktūros formulė. Būsimosios palūkanų normos.	2		1				3	10	Uždavinių sprendimas
3. Pinigų rinkos. Pinigų rinkos esmė ir vaidmuo. Pinigų rinkos dalyviai ir pagrindinės pinigų rinkos finansinės priemonės (iždo vekseliai, tarpbankinės paskolos, atpirkimo sandoriai, komerciniai popieriai, indėlių sertifikatai, banko akceptai, eurdoleriai), Pinigų rinkos finansinių priemonių palyginimas, jų rizika ir grąža. Pinigų rinkos instrumentų vertės nustatymas ir pagrindinių rinkos rodiklių analizė.	4		2				6	10	Individuali užduotis VMA, uždavinių sprendimas

4. Kapitalo rinkos. Kapitalo rinkos esmė ir vaidmuo. Kapitalo rinkos dalyviai ir pagrindinės kapitalo rinkos finansinės priemonės (vyriausybės obligacijos, municipalinės obligacijos, įmonių obligacijos (investicinės ir spekuliatyviosios), akcijos (augimo, pajamų, ciklinės, gynybinės, spekuliatyviosios ir kt.)). Kapitalo rinkos vertybinių popierių gražos ir rizikos analizė ir palyginimas. Obligacijų vertės nustatymas ir palūkanų normų reikšmė (pajamingumas iki išpirkimo, einamasis pajamingumas, pajamingumas iki atšaukimo, investavimo periodo graža, trukmė). Pagrindiniai akcijų įkainojimo modeliai (vieno periodo ir generalizuotas dividendų vertinimo modelis, Gordono augimo modelis, PE multiplikatorius). Akcijų rinkų indeksai. Prekybos akcijomis organizavimas pirminėje (pirminio viešo siūlymo procesas) ir antrinėje (biržos ir OTC rinkos) rinkose.	8	6				14	18	Individuali užduotis VMA, uždavinių sprendimas
5. Užsienio valiutos rinkos. Užsienio valiutos rinkos esmė, funkcijos ir dalyviai. Užsienio valiutos kurso veiksniai trumpuoju ir ilguoju laikotarpiu. Užsienio valiutos kurso rizika ir jos valdymas. Arbitražo (nerizikingo pelno gavimo) galimybės užsienio valiutų rinkose (dviejų taškų arbitražas, trikampis arbitražas).	4	2				6	10	Individuali užduotis VMA, uždavinių sprendimas
6. Išvestinių finansinių priemonių rinkos. Išvestinių finansinių priemonių rinkos esmė ir pagrindiniai instrumentai (palūkanų normų, valiutų ir nuosavybės vertybinių popierių ateities, išankstiniai, pasirinkimo ir apskaitimo sandoriai). Pagrindinės išvestinių finansinių priemonių kainos (vertės) nustatymo koncepcijos. Išvestinių finansinių priemonių panaudojimo strategijos rizikos valdymo (hedžingo) ir gražos modifikavimo tikslais.	8	4				12	22	Individuali užduotis VMA, uždavinių sprendimas
Iš viso	32	16				48	82	

Vertinimo strategija	Svoris, proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Savarankiškas individualus darbas, aktyvus dalyvavimas diskusijose, kontrolinės užduotys	60	Semestro metu	Pristatymų išsamumas bei kokybė (20 proc., iš jų – 5 proc. už oponavimą). Uždavinių sprendimas (20 proc.). Kontrolinių užduočių/testų sprendimas (20 proc.). Aktyvumas (papildomi 10 proc.)
Egzaminas	40	Sesijos metu	Egzaminą sudaro uždaro tipo klausimai bei uždaviniai. Vertinama balais proporcingai teisingai atsakytų klausimų skaičiui.
Egzamino laikymas eksterneu	100	-	Egzamino užduotys. Egzaminą sudaro atviro ir uždaro tipo klausimai bei uždaviniai. Vertinama balais proporcingai teisingai atsakytų klausimų skaičiui.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
F.S. Mishkin, S. G. Eakins	2016	Financial Markets and Institutions	8 th Global Edition	Pearson Series in Finance
Papildoma literatūra				
A. Juozapavičienė	2013	Išvestiniai instrumentai tarptautinėse finansų rinkose	Mokomoji knyga	Kaunas: Technologija
G. Kancerevyčius	2009	Finansai ir investicijos	3 leidimas	Kaunas: Smaltija

Pirie	2017	Derivatives	1 th Edition	Wiley, CFA Institute Investment Series
F. S. Mishkin, K. Matthews, M. Giuliiodori	2013	The Economics of Money, Banking & Financial Institutions	European Edition	Pearson Series in Finance
Hull	2017	Options, Futures and Other Derivatives	10th Edition	Pearson
Gitman et al.	2017	Fundamentals of Investing	13th Edition	Pearson Series in Finance
Bailey	2005	The Economics of Financial Markets		Cambridge University Press
Viney	2007	Financial Institutions, Instruments and Markets	5th Edition	McGraw-Hill Irvin